

**Dascălii cer salarii mai mari
cu cel puțin 15 la sută**

» p.2-3

**PUBLICAȚIE PERIODICĂ A CONFEDERAȚIEI
NAȚIONALE A SINDICATELOR DIN MOLDOVA**

**Gestionarea stresului și a emoțiilor,
în atenția Federației „SindLUCAS”** » p.5

Mesaj de felicitare

Stimați lideri și activiști sindicali, stimați membri de sindicat, stimați colegi,

Suntem în ajunul frumoaselor sărbători de iarnă, Crăciunul și Anul Nou, sărbători care bucură și aduc armonie în sufletul fiecăruia, care reprezintă un moment special, reunindu-ne alături de cei dragi, bucurându-ne de liniște și reflecție, dar și de speranță pentru un viitor mai bun.

Cu acest prilej, în numele Confederației Naționale a Sindicatelor din Moldova și al meu personal, vreau să-mi exprim recunoștința și aprecierea tuturor celor care activează în cadrul sistemului sindical, precum și veteranilor mișcării sindicale, pentru munca depusă și eforturi constante, pentru inițiativă, implicare și dedicație.

Anul care se încheie ne-a pus la încercare de mai multe ori, dar prin unitate, perseverență și solidaritate, am reușit să trecem peste obstacole și să obținem rezultate importante pentru toți cei pe care îi reprezentăm. Sprijinul dumneavoastră a fost și rămâne esențial pentru succesul tuturor inițiativelor noastre.

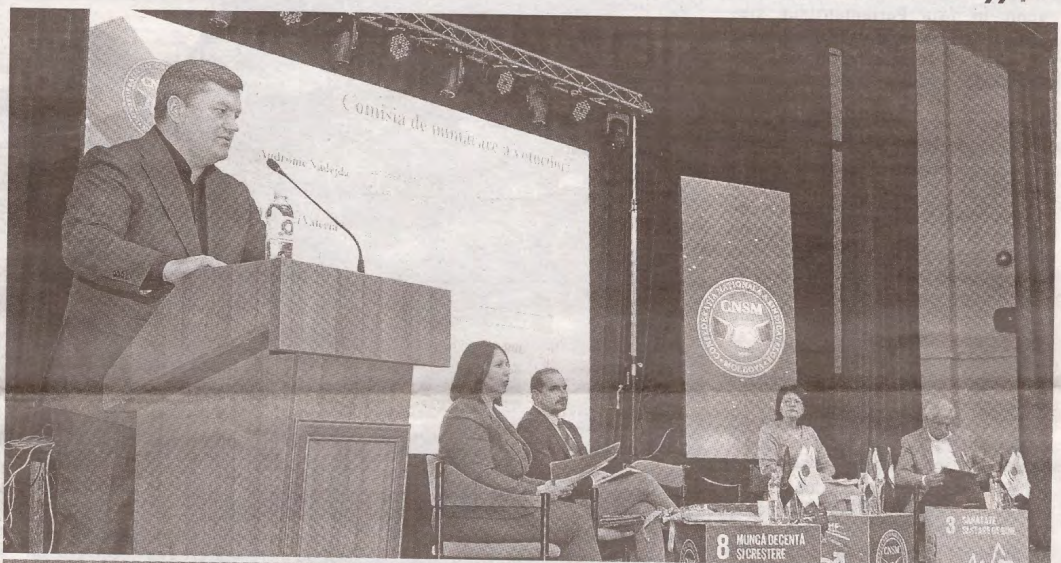
Vă adresez sincere felicitări și vă doresc multă sănătate, prosperitate, liniște sufletească, bucurii în familiile dumneavoastră, inspirație și optimism, putere de muncă și noi reușite.

Fie ca Noul An să fie mai bogat în împliniri, mai înalt în aspirații și plin de succese și realizări remarcabile!

Să aveți parte de sărbători fericite alături de cei dragi!

**CRĂCIUN FERICIT
ȘI LA MULȚI ANI!**

**Cu deosebită considerație,
Igor ZUBCU,
președintele CNSM**

Consiliul General al CNSM a trasat prioritățile pentru viitorul apropiat

**” CNSM va milita în continuare pentru protejarea drepturilor
și intereselor salariaților, membri de sindicat**

Ilie LUPAN

Ziua de joi, 19 decembrie, a fost una foarte solicitantă și încărcată pentru sindicaliști. Dimineată, a avut loc pichetarea Parlamentului, planificată dinainte. Apoi, aproape de amiază, a început ședința Consiliului General al CNSM, la care au participat 86 din cei 114 membri mandatați. Este vorba de președinții de federații, reprezentanții CNSM în teritoriu, lideri sindicali din raioane, membri ai Comisiei de Femei și ai Comisiei de Tineret CNSM, șefii de departamente subordonate CNSM.

La ședință au participat, ca invitați, Alexei Buzu, ministrul Muncii și Protecției Sociale, și Elena Țîbîrnă, director general al CNAS.

Ordinea de zi a cuprins chestiuni importante, cum ar fi cu privire la realizarea Strategiei CNSM pentru anii 2022-2027 în perioada iunie 2022 – decembrie 2024, cu privire la Planul de acțiuni al CNSM pentru anul 2025 în vederea realizării Strategiei CNSM pentru anii 2022-2027, dar și chestiuni din viața sindicală internă.

În Raportul privind activitatea realizată în perioada iunie 2022 – decembrie 2024, Igor Zubcu, președintele CNSM, a punctat cele mai importante realizări ale sindicatelor din perioada de referință, care au avut rezonanță și în societate.

La capitolul Protecția social-economică a salariaților, Igor Zubcu a menționat, între altele, următoarele realizări: la insistența sindicatelor, de la 1 septembrie 2022, a

fost stabilit un salariu minim unic pe țară; în perioada 30 septembrie 2022 – 1 ianuarie 2024, salariul minim pe țară a fost majorat cu 42,9%, de la 3500 de lei până la 5000 de lei; în perioada 2022-2024, au fost majorate mai multe valori de referință pentru calcularea salariilor angajaților din sectorul bugetar, introduce sporuri noi la salariu, majorat sporul cu caracter specific pentru unele categorii de angajați. Drept rezultat, salariul mediu lunar al angajaților din sectorul bugetar s-a majorat în perioada menționată cu 37%; au fost majorate cu 25% salariile personalului din instituțiile medico-sanitare publice încadrate în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală; majorată până la 20000 de lei (cu 98,6%) indemnizația unică la nașterea copilului ș. a.

» p.4

ABONAREA 2025 A ÎNCEPUT

DRAGI CITITORI!

Puteți perfectă abonamentul la orice oficiu poștal.

Abonarea online: <https://services.posta.md/abonarea2025#/publication/36>

Costul abonamentului: 3 luni - 120 lei, 6 luni - 240 lei, 1 an - 440 lei

» ACTIVITATEA SINDICALĂ 2

Proteste pedagogilor

Dascălii cer salarii mai mari cu cel puțin 15 la sută

„Vrem salarii decente!”, „Investiți în educație!”, „Cu așa salarizare, grădinița, școala, moare!” – sunt doar câteva dintre sloganele strigate sau expuse pe panouri de către sutele de dascăli care au venit în fața Parlamentului, nemulțumiți de majorarea salarială cu doar 9 la sută, anunțată de Guvern.

Aceștia spun că salariile actuale nu le permit să rămână în țară și că sunt de acord pentru început și cu o majorare de 15 procente.

Vera Păduraru este învățătoare de clase primare în satul Porumbrei, raionul Cimișlia, și spune că abia de reușește să supraviețuiască cu leafa pe care o are.

„Vrem un salariu decent, care să ne permită să avem un viitor mai bun pentru noi și copiii noștri, să ne permitem să construim o casă, să nu fim nevoiți să plecăm peste hotare. Programul nostru de muncă nu se termină odată cu terminarea orelor, noi lucrăm până seara târziu, verificăm lucrările, participăm la cursuri de formare, ne pregătim de lecții, sunt șeri când ne culcăm târziu după miezul nopții”, ni s-a destăinuit Vera Păduraru.

Iar unii profesori, pentru a-și asigura cât de cât un trai decent, sunt nevoiți să muncească în două locuri. „Caut al doilea loc de muncă în zilele de sâmbătă și duminică, pentru că salariul meu, de 12 mii de lei, este prea puțin ca să am un trai decent și să îmi întretin familia. Și dacă vom avea astfel de salarii, despre ce fel de pregătire de lecții vorbim, despre ce fel de activități extrașcolare vorbim, ce fel de motivație? Noi rămânem fără școală, rămânem fără copii educați”, a menționat Alexandru Melniciuc, profesor de istorie.

Salariul mic, angajați puțini

Cu aceleași revendicări, la protest au venit și educatorii de la grădinițe. „Suntem nevoiți să ne petrecem vacanțele în Italia, dar nu pe plajă, ci la muncă. Lăsați copiii aici și mergem să muncim în

Italia, pentru că vrem și noi să fim puși în valoare, să fim frumoase, pentru că un pedagog este o imagine”, a menționat Corina Zavadovschi, educatoare.

„Să nu ne gândim la salarii, vrem să ne gândim la educație, să creștem o generație frumoasă. Primesc 8300 de lei salariu, cu grad didactic. Pentru căldură trebuie să achit peste 4000 de lei, dar eu nu pot trăi cu un salariu foarte mic. Am doi copii și este prea puțin pentru a-i crește și a le oferi minimul de care au nevoie”, ne-a spus indignată o altă educatoare din Chișinău.

„Am venit să solicităm recompensarea muncii pe măsura dedicației pe care o oferim, în contextul prețurilor actuale la servicii comunale, la produse alimentare și multe alte necesități, dar salariile pe care le avem nu sunt suficiente. De aceea, ne dorim ca educația să nu fie lăsată pe ultimul plan, să avem salarii măcar ca în țara vecină, România”, ne-a relevat Oxana Iațcu, educatoare din Chișinău.

Manifestanții au declarat că, din cauza salariilor mici, sistemul de educație

se confruntă cu o lipsă acută de cadre, iar lucrurile se vor înrăutăți dacă nu vor fi luate măsuri urgente.

„Mă bucur că suntem într-un număr atât de mare la acest eveniment. Este un eveniment pașnic, care demonstrează încă o dată valoarea democratică din țară, pentru că un element veritabil al democrației este sindicalismul, dreptul la asociere, dreptul la libera exprimare, revendicările pe care le au lucrătorii din țară. Ne-am adunat aici nu ca să cerem, ne-am adunat ca să dăm. Să dăm încă o șansă cabinetului de miniștri, legislativului să se așeze la masa de dialog social, ca într-un parteneriat social veritabil să aibă loc un schimb de informații, consultări, negocieri pentru stabilirea salariului minim pentru anul 2025”, a declarat Igor Zubcu, președintele CNSM.

„Nu și-a dorit nimeni dintre cei care astăzi sunt în stradă un brad împodobit în niște cerințe. Și-au dorit o pregătire bună a procesului de studiu, să-și îndeplinească bine sarcina la locul de muncă, dar astăzi suntem cu niște cerințe

pentru că avem nevoie să fim auziți”, a spus Lilia Franț, vicepreședintă a CNSM.

„Iată aici se vede rolul și esența sindicatului. Pentru a avea o forță, a veghea la respectarea legii și a cere, dacă ceva nu este în regulă. De câți ani cerem noi, discutăm aceleași revendicări? Oare nu cunoștii că învățământul din Republica Moldova deja este la pământ? Oare nu cunoștii ei că dvs. nici nu aveți prânz la școală? Ni se promit 9 la sută, dar ni se ia altceva. O performanță, ori altceva și rămânem tot la aceleași patru procente. Noi suntem o putere, prea cuminiți am fost până acum. Trebuie să ne cerem drepturile până la urmă”, a menționat Iurie Roșca, președintele Centrului Sindical Ramural Teritorial al FSEȘ din Bălți.

După mai bine de o oră de scandări, în fața protestatarilor a ieșit președintele Parlamentului, Igor Grosu.

„Vă înțeleg, țin la voi, am și eu profesori în familie, o să căutăm soluții și asta va fi până la votarea în lectură a doua a legii Bugetului de stat pentru anul 2025”, a dat asigurări Igor Grosu. » p.3

3 ACTIVITATEA SINDICALĂ

Protestele pedagogilor

Dascălii cer salarii mai mari cu cel puțin 15 la sută

(Urmare din p. 2)

La câteva zile după primul protest, de pe 13 decembrie, liderii și membri ai FSEȘ au avut o întâlnire cu ministrul Educației și Cercetării, Dan Perciun. Asemeni ședințe precedente, dezbaterile cele mai aprinse au vizat valoarea de referință din proiectul Bugetului de stat. Părțile nu au găsit consens în ceea ce privește stabilirea valorii de referință inclusă în proiectul bugetului, poziția din proiect a rămas la +100 de lei pentru cadrele non-didactice și +200 de lei pentru cadrele didactice. Astfel, parametrii bugetari rămân la sumele indicate în proiectul pentru prima lectură – 2200 și, respectiv, 2500 de lei.

Totodată, ministrul Dan Perciun a adus la cunoștința sindicaliștilor că majorări salariale vor avea loc, indirect, prin sporirea alocațiilor pentru gradele didactice și manageriale. Totodată, accentul a fost pus pe necesitatea de a realiza creșteri salariale și pentru segmentul Învățământ Superior și Cercetare, prin ajustarea sporurilor pentru titlurile științifice.

„Domnul ministru a asigurat sindicatul că propunerea de a majora clasa de salarizare pentru lucrătorii muzicali din grădinițe și metodiști (de la 52 la 56) se va lua în calcul, ceea ce va contribui la creșterea salariale pentru aceste categorii de salariați discriminați anterior. Pentru moment, discuțiile pe marginea proiectului de Buget sunt în plină desfășurare. Vom examina toate

posibilitățile de compromis și vom insista asupra cerinței de bază – ca valoarea de referință pentru cadrele didactice să constituie 2600 de lei”, a accentuat Ghenadie Donos, președintele FSEȘ.

Pe 16 decembrie, FSEȘ a expediat o scrisoare președintelui Parlamentului, Igor Grosu, premierului Dorin Recean, ministrului Educației și Cercetării, Dan Perciun, dar și ministrului Finanțelor, Victoria Belous, în care și-au expus revendicările.

În scrisoare se menționează, între altele, că „FSEȘ salută inițiativa Ministerului Educației și Cercetării privind înregistrarea amendamentului prin care cadrele didactice din învățământul preuniversitar vor beneficia de o majorare a sporului pentru gradele

didactice și manageriale. Cu toate acestea, FSEȘ își exprimă profunda îngrijorare față de faptul că amendamentul menționat exclude cadrele științifico-didactice și științifice din învățământul superior. Această categorie esențială de personal academic nu s-a regăsit în propunerile incluse în amendament, ceea ce creează o situație inechitabilă și discriminatorie”.

În consecință, „se conturează o realitate descurajantă pentru anul 2025: sporul pentru titlul științific de doctor habilitat va reprezenta doar 27,5%, iar sporul pentru titlul de doctor - doar 15%, raportat la sporul pentru gradul didactic superior din învățământul preuniversitar. FSEȘ solicită înaintarea unui amendament la proiectul Legii bugetului pentru anul 2025, care ar viza majorarea sporului lunar pentru titlul științific de doctor în științe și de doctor habilitat, astfel încât să reflecte importanța activității academice și contribuția esențială a personalului științifico-didactic și științific la dezvoltarea educației și cercetării în Republica Moldova”.

Solicitățile sindicaliștilor

De asemenea, sindicaliștii cer stabilirea salariului minim pe tară în mărime de 6000 de lei, de la 1 ianuarie 2025, și utilizarea acestuia la planificarea cheltuielilor bugetului de stat pentru anul 2025. Totodată, ei solicită majorarea cu 35% a valorilor de referință de bază (cultură, asistența socială, funcționarii publici din cadrul autorităților publice locale etc.) și a celei

utilizate la calcularea salariilor personalului didactic, științifico-didactic, științific, personalului din grupul ocupațional „Ordine publică și securitate a statului” etc. De asemenea, alocarea a 50 de milioane de lei destinate asigurării dreptului la tratament balneosanatorial a persoanelor asigurate.

Potrivit expertului economic Veaceslav Ioniță, în 2020, salariul mediu în învățământ era de 7017 lei lunar, adică cu 12% mai mic decât media pe economie. În 2024, salariul a ajuns la 10.810 lei lunar, dar decalajul s-a adâncit la 24% sub media pe economie.

„Profesorii au pierdut teren în raport cu ceilalți salariați, iar salariile lor au crescut mult mai lent decât în alte sectoare. Un alt aspect grav este puterea de cumpărare. În ultimii patru ani, salariul din învățământ a crescut cu 54%, dar prețurile au crescut cu 65%. Profesorii au mai puțini bani reali astăzi decât aveau în 2020. Cu alte cuvinte, creșterile salariale nu acoperă nici măcar inflația, iar cadrele didactice sunt tot mai vulnerabile. Dacă ținem cont de inflația care a accelerat în ultimele luni, majorarea de 9% nu va aduce nici o îmbunătățire reală. În schimb, salariile reale ale profesorilor în 2025 vor continua să scadă, fiind mai mici decât în 2020”, a conchis Veaceslav Ioniță.

După mai multe runde de negocieri cu sindicatele, Ministerul Educației și Cercetării a anunțat că salariile pentru angajații din domeniul învățământului urmează să fie majorate în anul 2025 cu până la 15%, cum a cerut FSEȘ, dar nu pentru toți. Creșterile salariale vor deriva din majorarea sporurilor pentru gradele didactice și manageriale. Astfel, salariile cadrelor didactice vor crește de la 7,6% până la 13,6%. De asemenea, s-a negociat și s-a obținut una din revendicările mai vechi ale FSEȘ, și anume majorarea clasei de salarizare pentru metodiști și conducători de cerc din grădiniță - de la 52 la 56. Modificările au fost aprobate în cadrul ședinței de miercuri a Guvernului. Sindicaliștii, care au ieșit în stradă joi, pentru a doua oară în ultimele două săptămâni, spun că nu vor ceda și vor insista pe alte majorări, iar în funcție de rezultatele negocierilor, vor decide pașii pe care îi vor întreprinde, acțiunile ulterioare.

Galina MUNTEANU

» ACTIVITATEA SINDICALĂ 4

Reuniune

Consiliul General al CNSM a trasat prioritățile pentru viitorul apropiat

(Continuare din p. 1)

La capitolul Parteneriatul social, președintele CNSM a remarcat următoarele: în cadrul ședinței CNCNC din 26 ianuarie 2024, partenerii sociali la nivel național (Guvern, CNSM, CNPM) au semnat Declarația privind susținerea cursului de integrare europeană a Republicii Moldova; la 28 noiembrie a.c., CNSM și CNPM au încheiat Convenția colectivă bipartită (nivel național) nr. 1 „Privind stabilirea cuantumului salariului minim pentru unitățile din sectorul real al economiei naționale”, care prevede stabilirea, la 1 ianuarie 2025, pentru unitățile din sectorul real al economiei naționale, a salariului minim în cuantum de 6000 de lei lunar.

În ceea ce privește Drepturile sindicale și de muncă, acestea constituind unul dintre obiectivele strategice ale CNSM, Igor Zubcu a relevat următoarele: la 31 iulie 2023, Parlamentul a adoptat Legea nr. 234/2023 (în vigoare de la 11 septembrie 2023), care prevede scutirea sindicatelor de achitarea taxei pentru înregistrare de stat – o realizare extrem de importantă pentru mișcarea sindicală; la 12 septembrie 2024, CNSM a înaintat către OIM o Reclamație împotriva Guvernului Republicii Moldova pentru nerespectarea prevederilor art. 3 din Convenția OIM nr. 87 privind libertatea asocierii și protecția dreptului la organizație, art. 1 și art. 2 din Convenția OIM nr. 98 privind aplicarea principiilor dreptului la organizație și de purtare a negocierilor colective (se referă la situația de ingerință antisindicală comisă de administrația Centrului Național de Asistență Medicală Urgentă Prespitalicească). Cazul a fost înregistrat la OIM cu nr. 3483.

CNSM are permanent în vizor Securitatea și sănătatea în muncă - un alt obiectiv prioritar pentru sindicate. În perioada de referință, angajații Inspectoratului Muncii al Sindicatelor au efectuat peste 860 de vizite de lucru, pentru a acorda suport consultativ și metodologic în domeniul SSM; au participat în calitate de formatori la peste 180 de seminare de instruire în domeniul SSM.

La capitolul Consolidarea și dezvoltarea instituțională, Igor Zubcu a menționat, între altele, că o acțiune importantă, realizată în perioada ianuarie 2023 – martie 2024, con-

stituie desfășurarea Campaniei „Organizația primară – energia mișcării sindicale”, care a avut drept obiectiv major fortificarea imaginii sindicatelor și sporirea rolului organizațiilor sindicale primare în sistemul sindical; reprezentanții CNSM în teritoriu s-au implicat activ în consolidarea comunităților sindicale și în dezvoltarea parteneriatului social la nivel teritorial. Astfel, au fost organizate circa 140 de activități de informare și instruire, cu participarea a peste 5600 de persoane.

Referitor la strategiile pentru tineret, președintele CNSM a relevat că, la insistența sindicatelor, a fost prevăzută acordarea indemnizațiilor unice și tinerilor specialiști din domeniul culturii și al medicinei veterinare, fiind concomitent majorate indemnizațiile unice pentru tinerii specialiști din domeniul învățământului și al ocrotirii sănătății. Totodată, el a menționat acțiunile desfășurate în scopul consolidării comunității tinerilor sindicaliști, cum ar fi cele trei ediții ale Forumului tinerilor sindicaliști, proiectul „Drepturile tinerilor la locul de muncă”, dezvoltat în parteneriat cu Fundația Friedrich Ebert Moldova ș.a.

Igor Zubcu s-a mai referit, în raportul său, la activitățile organizate de CNSM pentru asigurarea egalității de gen între femei și bărbați în toate sferele vieții publice și promovarea egalității de gen în sindicate; la educația și formarea sindicală continuă;

la colaborarea internațională, activitatea informațională, precum și la politica financiară și patrimonială, la tratamentul balneo-sanatorial, odihna de vară a copiilor etc.

În concluzie, după ce a trecut în revistă activitatea CNSM în perioada iunie 2022 – decembrie 2024, Igor Zubcu a declarat că s-a reușit realizarea unei game largi de acțiuni, care au condus la asigurarea drepturilor și intereselor salariaților, la sporirea gradului de protecție social-economică a salariaților, consolidarea organizațională a sindicatelor.

Printre obiectivele activității CNSM pentru anul 2025 se numără, între altele, promovarea stabilirii unui salariu minim în mărime de 50% din salariul mediu pe economie și adoptării, cât mai urgente, a unei Hotărâri de Guvern privind stabilirea etapelor de reexaminare a salariului minim în perioada anilor 2025-2027; promovarea perfecționării Legii privind sistemul public de pensii, pentru asigurarea unui trai decent tuturor beneficiarilor de pensii; promovarea perfecționării cadrului legal cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală; promovarea elaborării unui plan de acțiuni în vederea acoperirii cu negocieri colective a circa 80% din salariați ș.a.

În alocuțiunea sa, ministrul Alexei Buzu a pus accentul pe trei aspecte principale care frământă astăzi societatea.

În primul rând, el a subliniat că trăim un moment istoric important: pe de o parte, niciodată nu am avut astfel de oportunități de aderare la comunitatea europeană, iar pe de altă parte, există un pericol real de a pierde realizările obținute până acum.

„Dacă o să avem coeziune, vom face față provocărilor, vom fi tot mai aproape de UE. E foarte important să menținem vectorul european. Oamenii pot și trebuie să critice guvernarea, dar trebuie să înțeleagă că nu putem sacrifica independența și parcursul european”, a remarcat Buzu.

Al doilea aspect scos în evidență de ministru e că problemele economice și sociale nu sunt simple, nu există soluții simple. „Dacă s-ar putea rezolva problemele doar apăsând pe buton, dacă existau soluții simple, Guvernul, ministerul le-ar fi implementat. Să vă dau un exemplu. Inspectoratul de Stat al Muncii a descoperit în anul acesta trei mii de oameni care lucrau fără contract. Nu putem soluționa problemele sociale, majora salariile, pensiile, dacă nu vor achita totuși corect taxele și impozitele. Noi avem nevoie de suportul dvs. Următorii cinci ani vor fi cruciali, acum funcționând ultima comisie pentru extinderea UE. Trebuie să lucrăm în regim de criză în următorii 4-5 ani. Asta înseamnă eforturi, sacrificii. Rugămintea noastră este să ne ajutați să realizăm sarcinile asumate, să apelați la diplomația organizației sindicale, ca împreună să mergem spre UE”.

„Noi, la minister, avem un plan referitor la dvs., un calendar privind creșterea salariilor. Ședințele Comisiei tripartite vor fi mai frecvente, se vor desfășura cu regularitate. Vă mulțumesc pentru consecvență. Noi avem nevoie de o mișcare sindicală puternică, să facem față provocărilor împreună”, a conchis ministrul Alexei Buzu.

Membrii Consiliului General al CNSM au votat prin consens chestiunile cu privire la realizarea Strategiei CNSM pentru anii 2022-2027 în perioada iunie 2022 – decembrie 2024, Planul de acțiuni al CNSM pentru anul 2025 în vederea realizării Strategiei CNSM pentru anii 2022-2027. De asemenea, ei au aprobat rectificarea bugetului sindical al CNSM pentru anul 2024 și proiectul bugetului sindical al CNSM pentru anul 2025, precum și alte chestiuni ce țin de viața internă.

Seminar

Sindicaliștii, familiarizați cu sistemul de protecție social-economică din Uniunea Europeană

Responsabili de domeniul protecției social-economice din cadrul CNSM și din centrele sindicale național-ramurale au fost instruiți, pe 13 decembrie curent, la un seminar organizat la Chișinău, despre sistemul de protecție social-economică din Uniunea Europeană.

În cadrul seminarului, au fost puse în discuție subiecte privind funcționarea sistemului de securitate în Uniunea Europeană, normele de coordonare a securității sociale și beneficiile pentru salariați, mecanismele aplicate la nivel de UE în domeniul protecției social-economice, inclusiv bune practici în domeniul dat.

Informații despre acestea, dar și alte subiecte, au fost comunicate sindicaliștilor de către Joanna Kac-

zanowska, specialist în Departamentul securitate socială din cadrul Direcției Generale Ocupare a Forței de Muncă a Comisiei Europene. Participanții au avut oportunitatea de a face schimb de experiență și a fi informați despre principiile aplicate la nivelul UE în domeniul protecției social-economice axate pe tratament egal, respectarea drepturilor salariaților, prevenirea conflictelor de muncă, indicatori și obiective de politici în domeniul protecției social-economice a salariaților și familiilor lor.

Seminarul a fost organizat de CNSM în sprijinul organizației SOLIDAR Austria și al Ministerului Federal al Afacerilor Sociale, Sănătății, Asistenței și Protecției Consumatorilor din Austria în cadrul unui proiect de cooperare.

Bilanț

Circa 99 la sută dintre salariații din ramura gaze sunt membri de sindicat

Consiliul General al Federației Sindicatelor Lucrătorilor din Industria Chimică și Resurse Energetice s-a întrunit în ședință la 17 decembrie la Institutul Muncii. La eveniment au fost abordate acțiunile întreprinse de FSCRE în scopul asigurării protecției social-economice și juridice a membrilor de sindicat în anul 2024, a fost aprobat Planul de acțiuni al federației pentru anul 2025, în vederea realizării Strategiei FSCRE pentru anii 2020-2025.

Totodată, a fost aprobată o listă a întreprinderilor care urmează a fi vizitate de Inspectoratul Muncii al Sindicatelor în anul 2025, au fost abordate chestiuni privind organizarea Congresului VIII al FSCRE, în anul 2025.

Margareta Strestian, președinta federației, a precizat că 19 organizații sindicale primare sunt afiliate la FSCRE. Efectivul sindical al federației în anul 2023 constituia 6787 de salariați, dintre care 99% sunt membri de sindicat, 28 la sută sunt femei, iar 13 la sută sunt tineri cu vârsta de până la 35 de ani.

Prezent la eveniment, Igor Zubcu, președintele CNSM, a apreciat că, pe lângă activități sindicale, FSCRE desfășoară și activități sociale în folosul lucrătorilor pe care îi reprezintă. „Vă apreciez foarte mult că puneți preț nu doar pe unitate, solidaritate, că puneți preț nu doar pe bunăstarea individuală, dar și pe bunăstarea colectivă în cadrul ramurii. Sunteți unii dintre cei mai disciplinați sindicaliști, aveți o strategie, un program de activitate, pe care la sfârșit de an îl și realizați”, a menționat președintele CNSM.

Totodată, Igor Zubcu a apreciat și implicarea președintei FSCRE, Margareta Strestian, în activitatea Comitetului Confederal și a Consiliului General al CNSM, dar și în activitatea Comisiei de Femei din cadrul CNSM, care a reușit să promoveze cu succes ratificarea Convenției OIM nr.190, dar

și să disemineze această informație în organizațiile sindicale primare.

„Aveți o grijă deosebită față de familiile care au la întreținere persoane cu nevoi speciale. La acest capitol, vreau să menționez că noi, împreună cu Comisia de Femei, dar și cu Comisia de Tine-

ret, în general, mișcarea sindicală națională, am demarat sensibilizarea opiniei publice privind necesitatea ratificării Convenției nr.156 a OIM, care prevede îmbinarea muncii cu obligațiile familiale”, a subliniat liderul sindical.

Daniela MORARI

Instruire

Gestionarea stresului și a emoțiilor, în atenția „SindLUCAS”

Federația Sindicală a Lucrătorilor din Comerț, Alimentația Publică, Cooperarea de Consum, Servicii, Restaurante și Hoteluri din Republica Moldova („SindLUCAS”) a organizat, la 12 decembrie curent, un seminar educațional. Acesta a avut scopul de a întări abilitățile liderilor sindicali, învățându-i cum să gestioneze mai eficient stresul și emoțiile, să îmbunătățească starea de bine a angajaților și să sprijine dezvoltarea sindicatului prin recrutare și organizare.

La seminar au participat peste 30 de reprezentanți ai organizațiilor sindicale primare din teritoriu, membre ale Federației Sindicale „SindLUCAS”.

În cadrul seminarului au fost abordate mai multe teme esențiale pentru dezvoltarea liderilor sindicali și pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă ale angajaților.

Printre acestea se numără: 1. Stresul și strategia de prevenire a epuizării profesionale (burnout), care afectează adesea angajații, în special, în sectoarele de muncă cu un nivel înalt de solicitare emoțională și fizică.

2. Inteligența emoțională și succesul: Liderii sindicali au fost instruiți să înțeleagă cum inteligența emoțională – abilitatea de a recunoaște și de a gestiona propriile emoții și pe ale altora – joacă un rol crucial în succesul personal și organizațional, contribuind la îmbunătățirea relațiilor interpersonale și la crearea unui mediu de muncă mai armonios.

3. Gestionarea emoțiilor și starea de bine a angajaților: S-a discutat despre importanța menținerii unei stări de bine în rândul angajaților, ceea ce poate duce la un climat de lucru mai pozitiv, la creșterea productivității și la prevenirea problemelor de sănătate mintală asociate cu locul de muncă.

4. Organizare și recrutarea sindicală: În cadrul acestui subiect, liderii sindicali au învățat despre importanța organizării sindicale, strategii de recrutare a noilor membri și cum să dezvolte o cultură sindicală puternică și incluzivă.

Diana Romanciuc, președinta Federației Sindicale „SindLUCAS”, a menționat: „Acoperirea unor teme variate, de la stres la recrutare, reflectă preocuparea sindicatului pentru bunăstarea angajaților și pentru eficiența organizațională. În cadrul seminarului, participanții au pus accent pe următoarele chestiuni importante în activitatea sindicală: un sindicat puternic, cu mulți membri, poate negocia mai eficient condiții de muncă mai bune, salarii mai mari și drepturi mai protejate, să ofere sprijin constant membrilor și să asigure accesul la diverse servicii (juridice, educaționale etc.)”.

Diana Romanciuc i-a informat pe participanți despre buna colaborare cu CNSM și cu IUF pentru susținerea Federației „SindLUCAS” în diferite domenii de activitate. La seminar au mai luat cuvântul Olesia Frunze, formatoare națională, doctor conferențiar la Universitatea Pedagogică „Ion Creangă”, și Valentina Chiriac, vicepreședinta al Federației „SindLUCAS”.

Cor. VP

Din teritoriu

Sindicaliștii din Rezina, instruiți cum să poarte negocieri colective

Recent, în incinta casei de cultură raională „Nicolae Lupov” din Rezina, s-a desfășurat un seminar de instruire pentru membrii Comisiei pentru consultări și negocieri colective la nivel teritorial. Acesta a fost organizat de Vera Platon, reprezentantul CNSM în raionul Rezina, cu suportul Organizației Internaționale a Muncii.

La lucrările seminarului au participat Carolina Chicus-Bodean, asistent administrativ de proiect la OIM, Serghei Russu, coordonator de proiect la OIM, Sergiu Morari, consilier principal al CNSM, Polina Fisticanu, șefa Departamentului protecție social-economică al CNSM, membrii Comisiei pentru consultări și negocieri colective la nivel teritorial, activiști sindicali.

În debutul seminarului, moderat de Vera Platon, a venit cu un cuvânt de salut către participanții Valentin Rotari, vicepreședinte al raionului Rezina, președintele Comisiei pentru consultări și negocieri colective la nivel teritorial. El a menționat rolul Comisiei pentru consultări și negocieri colective la nivel teritorial, punctând avantajele dialogului social, ale conlucrării cu sindicatele.

Carolina Chicus-Bodean a vorbit despre rezultatele concrete ale parteneriatului local la plasarea în câmpul muncii în raionul Rezina, în urma căruia au fost deschise mai multe locuri de muncă.

Sergiu Morari și-a împărtășit experiența în ceea ce privește parteneriatul social la nivel teritorial. El s-a axat pe principiile de conlucrare între membrii comisiei de consultări și negocieri colective la nivel teritorial și local, subliniind importanța contractului colectiv de muncă la nivel de unitate și a convenției colective la nivel teritorial.

Polina Fisticanu a prezentat o informație amplă, bazată pe ultimele modificări ale legislației în domeniul protecției social-economice. A urmat sesiunea de dialog interactiv, la care participanții au primit răspunsuri la toate întrebările.

Cor. VP

Economistul

Salariul mediu în trimestrul III din 2024 și indicii numărului mediu al salariaților

Ana MOLDOVANU,
consilier superior
în Departamentul
protecție
social-economică
al CNSM

Conform datelor Biroului Național de Statistică, în trimestrul III al anului curent, salariul mediu lunar brut, la unitățile din sectorul real cu patru și mai mulți salariați și în toate instituțiile bugetare, a constituit 14116,8 lei, fiind în creștere cu 14,2% față de trimestrul III din 2023 și doar cu 0,3% față de trimestrul II din 2024.

Indicele câștigului salarial real (calculat ca raport între indicele câștigului salarial nominal brut și indicele prețurilor de consum), față de trimestrul III din 2023, a fost de 108,7%. Astfel, câștigul salarial al angajaților s-a majorat în termeni reali doar cu 8,7%.

În sectorul bugetar, în trimestrul III din 2024, câștigul salarial mediu lunar a constituit 11736,7 lei (cu 15,1% mai mult față de trimestrul III din 2023), iar în sectorul real – 14920,7 lei (cu 13,9% mai mult față de trimestrul III din 2023).

Dacă luăm câștigul salarial mediu lunar brut în trimestrul III din 2024 față de trimestrul III din 2023, pe activități economice, se identifică următoarele:

în ramurile agriculturii, silviculturii și pescuitului, salariul a constituit 9676 lei, fiind în creștere față de această perioadă cu 116%;

în ramura industriei – total – 13167,2 lei, în creștere cu 114,1%;

– în industria extractivă – 13505,2 lei, cu 128,6%;

– în industria prelucrătoare – 12149,2 lei, cu 113,4%;

– în sfera producției și furnizării de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat – 21166,9 lei, cu 111,1%;

– în sfera distribuției apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare – 12574 lei, cu 123,0%;

în construcții – 12691,5 lei, cu 117,7%;

în comerțul cu ridicata și cu amănuntul, în întreținerea și repararea autovehiculelor și a motocicletelor – 13010,3 lei, cu 113,3%;

în ramura transportului și depozitării – 12209,4 lei, cu 110,0%;

în activitățile de cazare și alimentație publică – 9518,1 lei, cu 120,8%;

în sfera informațiilor și comunicațiilor – 34030,8 lei, cu 112,3%;

în activitățile financiare și de asigurări – 25908,8 lei, cu 110,4%;

în sfera tranzacțiilor imobiliare – 11823,9 lei, cu 119,7%;

în sfera activităților profesionale, științifice și tehnice – 15556,9 lei, cu 108,6%;

în sfera activităților de servicii administrative și activităților de servicii de suport – 11616,9 lei, cu 121,2%;

în administrație publică și apărare; asigurări sociale obligatorii – 15662,5 lei, cu 114,0%;

în învățământ – 11271,6 lei, cu 116,6%;

în sănătate și asistență socială – 15060,2 lei, cu 115,3%;

în domeniile artă, activități de recreere și de agrement – 9905,8 lei, cu 114,6%;

în alte activități de servicii – 16973,6 lei, cu 109,2%.

Pornind de la datele statistice, concluzionăm că cele mai mari valori ale câștigului salarial mediu lunar, în trimestrul III din 2024, s-au înregistrat în activitățile:

- informații și comunicații – 34030,8 lei;

- activități financiare și de asigurări – 25908,8 lei;

- producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat – 21166,9 lei.

Cele mai mici valori ale câștigului salarial mediu lunar s-au înregistrat în:

- activități de cazare și alimentație publică – 9518,1 lei;

- agricultură, silvicultură și pescuit – 9676 lei;

- artă, activități de recreere și de agrement – 9905,8 lei.

În comparație cu trimestrul III din 2023, câștigul salarial a crescut în toate activitățile economice. Cele mai semnificative creșteri s-au înregistrat în:

- industria extractivă – cu 28,6%;

- distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare – cu 22,5%;

- activități de servicii administrative și activități de servicii suport – cu 21,2%;

- activități de cazare și alimentație publică – cu 20,8%.

Însă, în comparație cu trimestrul II din 2024, câștigul salarial a crescut cu doar 0,3%. Cele mai semnificative creșteri s-au înregistrat în:

- agricultură, silvicultură și pescuit – cu 6,8%;

- activități de cazare și alimentație publică – cu 6,6%;

- industria extractivă – cu 9,8%;

- sănătate și asistență socială – cu 14,9%;

- activități de servicii administrative și activități de servicii suport – cu 14,8%;

- producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat – cu 14,4%.

Totodată, au avut loc și micșorări de salarii. Cele mai semnificative scăderi ale câștigului salarial s-au înregistrat în activitățile:

- sănătate și asistență socială – cu 6,7%;

- activități financiare și de asigurări – cu 5,6%;

- artă, activități de recreere și de agrement – cu 3,8%.

Dacă e să analizăm numărul mediu de salariați, se constată următoarele.

Numărul mediu al salariaților în trimestrul III din 2024, comparativ cu trimestrul III din 2023, a crescut cu 0,6%. Cele mai semnificative creșteri s-au înregistrat în:

- activități de cazare și alimentație publică – cu 19,5%;

- distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare – cu 4,6%;

- activități de servicii administrative și activități de servicii suport – cu 4,1%.

- activități de cazare și alimentație publică – cu 6,6%;

- industria extractivă – cu 9,8%;

- sănătate și asistență socială – cu 14,9%;

- activități de servicii administrative și activități de servicii suport – cu 14,8%;

- producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat – cu 14,4%.

Totodată, au avut loc și micșorări de salarii. Cele mai semnificative scăderi ale câștigului salarial s-au înregistrat în activitățile:

- sănătate și asistență socială – cu 6,7%;

- activități financiare și de asigurări – cu 5,6%;

- artă, activități de recreere și de agrement – cu 3,8%.

Dacă e să analizăm numărul mediu de salariați, se constată următoarele.

Numărul mediu al salariaților în trimestrul III din 2024, comparativ cu trimestrul III din 2023, a crescut cu 0,6%. Cele mai semnificative creșteri s-au înregistrat în:

- activități de cazare și alimentație publică – cu 19,5%;

- distribuția apei, salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare – cu 4,6%;

- activități de servicii administrative și activități de servicii suport – cu 4,1%.

Cele mai mari descreșteri ale numărului mediu de salariați în trimestrul III din 2024, față de trimestrul III din 2023, s-au înregistrat în activitățile:

- industria extractivă – cu 14,9%;

- agricultură, silvicultură și pescuit – cu 8,3%;

- tranzacții imobiliare – cu 5%.

Comparativ cu trimestrul II din 2024, numărul mediu al salariaților a scăzut cu 0,8%.

Cele mai mari descreșteri ale numărului mediu de salariați în trimestrul III din 2024, față de trimestrul II din 2024, s-au înregistrat în:

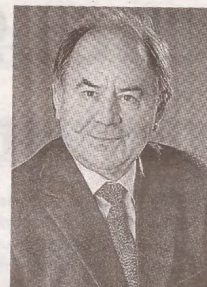
- agricultură, silvicultură și pescuit – cu 3,2%;

- învățământ – cu 2,1%;

- industria prelucrătoare – cu 2,0%.

Cetățeanul și legea

Rubrica „Cetățeanul și legea” vine în ajutorul cititorului nostru care caută răspunsuri la întrebări de ordin juridic. Continuăm această tradiție pentru ca cititorii care sunt și salariați la diverse întreprinderi să nu se simtă vulnerabili din punct de vedere juridic în fața celor care încearcă să-i manipuleze. La întrebările primite la redacție răspunde juristul Ion PREGUZA.

Abaterile disciplinare și sancțiunile: ce prevede Codul muncii

La întreprinderea în care activez, angajatorul adeseori folosește amendarea salariaților ca formă de sancțiune pentru abaterea disciplinară. În cazul aplicării unei astfel de sancțiuni, se reduce sau chiar se anulează plata anumitor recompense materiale sau suplimente la salariu, premii periodice legate de activitatea de muncă. Vă rog să ne spuneți ce se consideră abatere disciplinară și ce prevede Codul muncii în așa caz?

Andrei Voloșciuc, Nisporeni

Abatere disciplinară se consideră neîndeplinirea ilegală ori îndeplinirea necuvenită din vina salariaților la obligațiilor de muncă puse în seama lui, ce atrage după sine aplicarea de către angajator față de acesta a sancțiunilor disciplinare.

Cu alte cuvinte, angajatorul dispune de prerogativă disciplinară, având dreptul de a aplica, potrivit legii, sancțiuni disciplinare salariaților săi ori de câte ori constată că aceștia au săvârșit o abatere disciplinară.

Sancțiunile disciplinare pe care le poate aplica angajatorul în cazul în care salariații săvârșesc o abatere disciplinară, adică o încălcare a disciplinei de muncă, sunt determinate prin lege.

Astfel, pentru încălcarea disciplinei de muncă, angajatorul, potrivit art. 206 alin. (1) din Codul muncii, are dreptul să aplice față de salariat următoarele sancțiuni disciplinare: a) avertismentul; b) mustarea; c) mustrarea aspră; d) concedierea (în temeiurile prevăzute la art. 86 alin. (1) lit. g)-r) din același Cod al muncii).

Articolul menționat din Codul muncii nu prevede amenda sau amendarea salariatului ca sancțiune disciplinară. În acest sens, alin. (3) al art. 206 din Codul muncii dispune, cu destulă claritate, că „Se interzice aplicarea amenzilor și a altor sancțiuni pecuniare pentru încălcarea disciplinei de muncă”. Prin urmare, aplicarea amenzilor sau a altor sancțiuni pecuniare nu ține de competența angajatorului și nu pot fi aplicate salariatului ca sancțiuni disciplinare.

Amenda este o sancțiune contravențională, care se aplică în cazurile și în limitele prevăzute de Codul civil. Aceasta (amenda) se stabilește în unități convenționale. O unitate convențională este egală cu 50 de lei.

”O practică păguboasă din trecut, de a lipsi salariații de anumite plăți suplimentare în perioada termenului de valabilitate a sancțiunii disciplinare

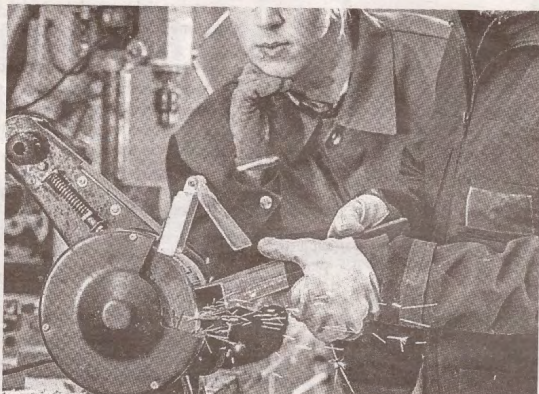
Cât privește reducerea sau anularea plății anumitor recompense materiale sau suplimente la salariu, premii periodice legate de activitatea de muncă, prevederile Codului muncii nu condiționează plata acestora (anumitor recompense materiale sau suplimente la salariu, premii periodice) de aplicarea sancțiunii disciplinare.

Această practică negativă păguboasă din trecut, de a lipsi salariații de anumite plăți suplimentare la salariu în perioada termenului de valabilitate a sancțiunii disciplinare, cu părere de rău, se mai regăsește și în prezent în unele acte normative la nivel de unitate.

În astfel de cazuri, este vorba și de tălmăcirea incorectă a prevederilor art. 211 alin. (3) din Codul muncii, care stabilește că, în interiorul termenului de valabilitate a sancțiunii disciplinare, salariatului sancționat nu i se pot aplica stimulări prevăzute la art. 203, care prevede inclusiv premii unice cu prilejul jubileelor, al sărbătorilor profesionale și al zilelor de sărbătoare nelucrătoare, precum și cu alte ocazii.

Trebuie de subliniat în mod deosebit că plățile suplimentare la salariu, inclusiv sporuri, suplimente, premii legate de rezultatele muncii, care se plătesc periodic – fie lunar, trimestrial, semestrial sau anual, diferă și nu trebuie confundate cu stimulările, inclusiv premiile unice specificate la art. 203 din Codul muncii.

Astfel, dispoziția art. 211 alin. (3) din Codul muncii nu se referă la premiile periodice legate de rezultatele muncii și nu condiționează plata acestora de valabilitatea sancțiunilor disciplinate aplicate asupra salariaților.

Sanatoriul „Nufărul Alb”

În preajma sărbătorilor de iarnă, începând cu 23 decembrie 2024, Sanatoriul „Nufărul Alb” oferă reduceri de până la 10% pentru biletele de tratament și odihnă.

Pentru 6 zile, prețul unui bilet de tratament în:

cameră DUBLĂ STANDARD	- 4700 de lei
cameră DUBLĂ STANDARD PLUS	- 5200 de lei
cameră DUBLĂ SUPERIOR	- 6980 de lei
cameră SINGLE	- 5750 de lei
cameră SINGLE SUPERIOR	- 7950 de lei

Pentru 12 zile, prețul unui bilet de tratament în:

cameră DUBLĂ STANDARD	- 7510 lei
cameră DUBLĂ STANDARD PLUS	- 8160 lei
cameră DUBLĂ SUPERIOR	- 9800 de lei
cameră SINGLE	- 9120 de lei
cameră SINGLE SUPERIOR	- 11100 de lei

Pentru 13 zile, prețul unui bilet de tratament în:

cameră DUBLĂ STANDARD	- 8200 de lei
cameră DUBLĂ STANDARD PLUS	- 8860 de lei
cameră DUBLĂ SUPERIOR	- 10600 de lei
cameră SINGLE	- 9920 de lei
cameră SINGLE SUPERIOR	- 11900 de lei

În camere duble, prețul este indicat pentru un bilet de tratament, adică de persoană.

În preț se include cazarea, alimentarea și tratamentul. Pentru detalii și programări ne puteți contacta la următoarele numere de telefon:

0299 3 20 35

0299 2 34 40

068400099 (viber, whatsapp)

**Vă așteptăm
cu drag!**

OFERTĂ

7510 LEI

8350 LEI

LA
CRĂCIUN

PÎNĂ LA -10%

lei. 0299 2 34 40
0299 3 20 35
068400099

Sanatoriul „Bucuria-Sind”

Stațiunea balneară „Bucuria-Sind”,
Vadul lui Vodă:

Ai grijă de sănătatea ta în cele mai relaxante condiții!

Program de week-end (3 zile) – Ideal pentru o pauză binemeritată. Relaxează-te, regenerează-te și descoperă beneficiile tratamentelor noastre personalizate.

Wellness & Beauty (7 zile) – Un program complet de reabilitare și recuperare pentru sănătate.

Tratamente moderne, proceduri inedite, terapii pentru minte și corp.

Programează-ți vizita acum și descoperă ce înseamnă cu adevărat să te simți bine!

Locuri limitate.

Contactează-ne pentru detalii

și rezervări: 067430148; 067453399.

Sanatoriul „Codru”

PREȚUL BILETELOR DE TRATAMENT

TIPUL CAMEREI DE CAZARE	3 zile Aliment. Cazare	6 zile Alimentare Cazare câte 6 proceduri Masaj Fizioproced Băi	10 zile Alimentare Cazare Tratament	12 zile Alimentare Cazare Tratament	13 zile Alimentare Cazare Tratament	18 zile Alimentare Cazare Tratament
1. Cameră dublă standard (preț 1 persoană)	1 500	5 100	7 800	9 000	9 360	12 600
2. Cameră single standard	1 800	6 480	8 500	10 140	10 790	14 400
3. Cameră single plus	1 950	6 900	8 900	10 560	11 300	15 300
Superioară (semi lux) 2 pers.	3 600	12 960	17 000	20 280	21 580	28 800
4. De lux cu 1 cameră 2 pers. 1 persoană	3 660	13 200	17 600	20 760	22 100	29 700
		9 750	12 800	15 000	16 000	21 960
5. De lux cu 1 cameră plus 2 persoane 1 persoană	4200	15 500	18 700	22 100	23 400	31 320
	3 150	10 500	15 500	16 800	17 550	23 400
6. De lux cu 2 camere 2 pers. 1 persoană	4 650	15 980	22 000	23 700	24 200	32 750
	3 600	11 300	16 500	17 850	18 350	24 200
Bilete cursive (tratament+alimentare)			6 000	7 200	7 800	10 800
Bilete cursive (tratament)			4 500	5 400	5 850	8 100

Numere de contact: (+373) 244-72 232;
244-72 239; 244-72 245; 69457326.

Îndemn

ABONAREA 2025. Abonați-vă la „Vocea poporului”

Dragi prieteni, a început campania de abonare pentru anul 2025. În primul rând, vă mulțumim tuturor pentru susținerea publicației „Vocea poporului” în anul curent și, totodată, vă îndemnăm respectuos să continuați să sprijiniți ziarul sindicatelor și în anul viitor, cel puțin cum ați făcut-o până acum sau chiar mai bine.

O publicație tipărită este eficientă doar dacă ajunge la fiecare dintre cei care se interesează ce se întâmplă în țară, în raion, care sunt preocupările colegilor de breasă, ale sindicaliștilor. Ziarul este, trebuie să fie oglinda realității în care trăim. Cititorii fideli ar dori să vadă reflectate în ziar problemele cu care se confruntă angajații, eforturile depuse de sindicate pentru a le apăra drepturile, pentru a li se îmbunătăți condițiile de muncă și salariile.

Prețul unui abonament rămâne același, de 440 de lei pentru un an. Abonamentele pot fi perfectate atât online, pe site-ul posta.md, cât și la orice oficiu poștal.

Vă îndemnăm, vă solicităm respectuos, atunci când perfectăm abonamente în mod centralizat, faceți abonamente pe tot anul. „Vocea poporului” e o tribună prin intermediul căreia este promovată mișcarea sindicală, e o punte de legătură între conducerea federațiilor și organizațiile sindicale primare din teritoriu. Mizăm pe susținerea dvs. Suntem recunoscători tuturor pentru efortul pe care îl faceți pentru publicație, pentru organizațiile dvs. sindicale, pentru toți sindicaliștii, în fond.

Redacția ziarului
„Vocea poporului”

SERVICIUL E-ABONARE ONLINE

- 1 Scanați codul QR sau accesați www.services.posta.md/abonarea2025#/publication/36
- 2 Selectați perioada de abonare și adăugați în coș;
- 3 Accesați coșul și completați comanda cu datele abonatului;
- 4 Pe email-ul indicat veți primi numărul notei de plată, pe care o achitați online, prin intermediul mpay.gov.md.

LA OFICIILE POȘTALE DIN LOCALITATE

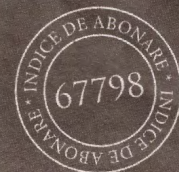
- 3 luni - 120 de lei;
6 luni - 240 de lei;
12 luni - 440 de lei.

ABONAREA 2025

+373 (22) 226 046

www.vocea.md/abonamente

VOCEA
POPORULUI

SCANEAZĂ
CODUL QR

Colaborare internațională

Formatorii, instruiți cu suportul Agenției Daneze pentru Dezvoltarea Sindicatelor

Cursul de perfecționare a formatorilor sindicali, organizat de CNSM, cu susținerea Agenției Daneze pentru Dezvoltarea Sindicatelor (DTDA) și a Noului Fond pentru Democrație (New Democracy Fund), s-a încheiat recent la Institutul Muncii. Săptămâna trecută, s-a desfășurat cel de-al patrulea modul din instruirea care a început cu 20 de formatori sindicali de nivel național și ramural, iar în final au ajuns 14 absolvenți.

Jan Kohler Nielsen, consultant de program pe domeniul instruire și educație în cadrul DTDA, a spus în cadrul evenimentului că la instruire sunt abordate mai multe teme:

drepturile lucrătorilor, securitatea și sănătatea la locul de muncă, securitatea socială, comunicare. Participanții la training au lucrat în grupuri a câte 3, 4, 5 persoane.

„Mi-ar plăcea să văd la astfel de instruiți mai mulți tineri. Pentru că tinerii sunt viitorul, reformă, un nou mod de gândire. Republica Moldova vrea să adere la Uniunea Europeană, deci trebuie să dezvolte inclusiv dialogul social”, a menționat Jan Kohler Nielsen.

Elena Anton, șefa a Departamentului organizare, educație și informare de la CNSM, a precizat că cel de-al patrulea modul, final, face parte din șirul de module desfășurate pe parcursul anului curent, cu suportul Agenției Daneze pentru Dezvol-

rea Sindicatelor. Aceste instruiți sunt pentru a consolida capacitățile formatorilor sindicali de nivel național și ramural. Proiectul a început în decembrie 2023, atunci când s-a derulat primul modul. În aprilie 2024 a avut loc cel de-al doilea modul, în octombrie - cel de-al treilea, iar cel de-al patrulea modul a avut loc pe 10 și 11 decembrie curent.

„Primele două module au fost module de instruire. Atât după primul, cât și după al doilea modul, fiecare dintre formatorii a desfășurat câte o activitate de instruire, iar al treilea modul a fost unul de elaborare a materialelor, unde s-a lucrat la elaborarea a patru programe de instruire. Pe 10 și 11 decembrie a avut loc conferința educațională de final,

unde au fost prezentate și discutate aceste patru programe de instruire, sub supravegherea unei comisii care a evaluat programele. Din comisie au făcut parte: Mihai Dutca, Ecaterina Manastirschi, Valentina Chiriac, membri ai Consiliului Educațional și membri ai Comisiei de Atestare a Formatorilor din cadrul CNSM.

Ulterior, aceste patru programe

vor fi propuse spre aprobare Consiliului Educațional al CNSM. Odată ce vor fi aprobate, vor fi recomandate centrelor sindicale național-ramurale, pentru a desfășura instruirii la nivel de branșe.

La finalul conferinței educaționale, participanții au primit certificate de participare.

Daniela MORARI

VOCEA
POPORULUI

Ziarul este înregistrat la Camera de Registrare de stat, numărul de înregistrare: 1004600040498 din 25.07.1995

Indice de abonare: 67798

Fondator:

Confederația Națională
a Sindicatelor din Moldova

www.vocea.md
info@vocea.md

Abonamentul
la ziar poate
fi perfectat în orice
oficiu poștal
din RM sau direct
în redacție.

Redactor-șef:
Ilie LUPAN,
tel.: 022266543

Contabil-șef:
Svetlana BALAN

Redactori:
Natalia HADĂRCĂ,
Galina MUNTEANU,
Daniela MORARI

Redactor-traducător:
Anghelina DUDULICA

Tehnoredactor:
Sergiu BALTAGA

Dezvoltator web:
Alexei OVCINICOV

Colegiul redacțional:
Ilie Lupan;
Sergiu Saiciuc;
Elizaveta Iurcu;
Margareta Strestian;
Nadejda Lavric;
Angela Otean.

Adresa redacției: Republica Moldova, mun. Chișinău, str. 31 August 1989, 129, et. IX.

Tipar: „Edit Tipar Grup” SRL
str. Feredeeului 4, mun. Chișinău. Com.: 861

Redacția nu poartă răspundere pentru conținutul și corectitudinea anunțurilor publicitare. Textele marcate cu P (publicitate) și PP (publicitate politică) sunt publicate în regim de publicitate plătită.